

den päivän, joka tavattoman kirkkaana nousee yllästä.

Se on oikeuden ja "koston aukkapikko." Sosialisti-Muina.

FARMARIEMÄN- NILLE

Yksi tärkeimpiä työntekejiä yhteiskunnassa on ravinnon kasvattaja, farmari. Uman häntä ei ole mitään muuta, sillä elinmahdollisuuksista ensimmäinen on ravinto.

Ja yhtä tärkeä: kuinka vähän huonoita ja arvoa annetaan nykyään ravinnon kasvattajalle! Yhteiskunnallisen arvokunnatelluksen on muuttanut lähtisellä talouspolitiikalla, vieläkin melkein yhtä alhaisella arvoasteella kuin ennen. Teattereissa saa nähdä ja kuulla tehtävän pölkän muista "leimilla siemenistä" (hän) - selä.

Ja yhtä vähän kuin maanviljelijälle itselleen ihmisinä, yhtä vähän on yhteiskunnallisesti annettu arvoa hänen työnsä, siinä tuotantoalalla, joka kuitenkin on kaikkein tärkein. Tämä maa on tuotantorikas, että siihen ei ole ollut yleistä yhteiskunnallista pakkoa. Maanviljelijät tuottavat niin paljon ravintoa, että siitä riittää keinotteluun kanta tuhlattavaksi ja tuhoitavaksi suurin määrin, kuitenkin tuottamatta yleistä nälänhätää omahan.

Vaan viime vuosien on perustettu maanviljelysopistoja ja adetti yrittämään saada aikaan jonkinmoista järjestystä maanviljelysmaailman tuotannossa ja jaksossa, mutta paljon vielä järjestystä puuttuu. Farmari saa suuressa suunnitella mitä hän kunnakin vuonna kasvattaa ihmis-kunnan ravinnoksi.

Ja useimmiten se käy niin, että farmari joutuu laskemaan väärin ja tuottaa tuotteensa omaksi häviökseen ja keinottelijain hyödyksi.

Viime vuonna olivat perunat, sipulit ja munat muut kasvityöt tavattoman korkeassa hinnassa. Farmarilla ei ollut näitä tuotteita enään sen korkean hinnan aikana myytävänä. Tämä vuonna kasvattivat linnon farmarit perunoita — jolle ei ole markkinoita nyt lainkaan. Farmarit ovat kasvattaneet niin paljon perunoita, että saavat itse kärsiä tappion. Moni farmari, sen lisäksi, että on nähnyt paljon väärää perunoiden kasvattamisessa ja korjaamisessa, saa nyt tehdä koko talven työtä perunoiden säilyttämisessä — poimies-
sa niitä pois joka yöllä — siinä toivossa, että hinta kääntyy tullen kohonaa — hinta nykyään on niin halpa, ettei farmari saa perunoilleen niiden tuotantohintaa — mutta se ei kukaan, ei niin kauan kuin farmareilla on perunoita myytävänä.

Häviöstään "viisastuneena" farmarit eivät kasvata perunoita ensi kesänä, jolloin taas talven tulien perunan hinta kohoaa. Kuka silloin voisi leikkoa. Ei farmari, vaan tukku- ja vähittäiskauppiat, jotka ostavat perunaa nykyään alhaisella hinnalla mukaan syökseen ja sitten myyvät korkeasta hinnasta, kun farmareilla ei ole perunoita las-

kea markkinoille heidän hintojansa poikemaan.

Siten tänä vuonna haaskataan yhtä laji ravintoa, ensi vuonna ehkä jotain toista laji ravintoa. Ravinnon kasvattajalla, farmarilla, ei ole koskaan tietoa siitä, mitä laji ja kuinka paljon ravintoa on kassassa ja siis mitä laji enimmäin tarvitaan.

Nykyisenä keinotteluun aikakautena ei tosin aina ole hintaa määräämässä se, että on jotain tavaraa vähän ja sen takia sen hinta on kallis. Kuten jo sanottiin, on ruokavaran hinta korkea vain silloin kuin farmarilla ei ole sitä markkinoille laskea. Keinottelijain takana sitä voi olla kyllä, vaikka kuinka suuret varastot, mutta sitä ei anneta ihmisten tietää, että sitä on. Nostetaan huuto, että sitä laji ravintoa on nyt niin vähän, että hintaan täytyy kohottaa. Esim. viime talvena kun perunat olivat melkein jalkojien hinnassa, nostettiin niitä satoja busseilla keinottelijain varastossa. Samoin oli laji sipulimarkkinoilla.

Siten keinottelijat aina hyötyy joka käänteessä ja farmari, joka keinottelijain tekemillä elinoloilla ja järjestämällä tilanteella joutuu myymään tuotteensa usein kunnatunsihintaa halvemmalla ja oalekatvolla, joka joutuu ostamaan farmarin tuotteet keinottelijoiden keinottelijain määräämistä hinnasta, aina häviävät.

Päivän selvä asia siis on se, että keinottelijat ovat vahingoksi sekä farmareille että palkkatyöläisille. Ja sellaiset olot, jotka ovat suurimmalle osalle ihmisistä peräti vahingollisia, eivät suinkaan ole tarpeellisia olemassa. Eikö olisi mukavampi, että nämä ihmiset, jotka nyt elävät keinottelulla, tekisivät jotain muuta ja farmarit myisivät tuotteensa suoraan kuluttajille, joten tuottajat ja kuluttajat voisivat jakaa keskenään sen, mitä nyt menee keinottelijain elättämiseen ja rikastuttamiseen?

Miten päästä heistä eroon? Samojen keinojen avulla, millä nämä keinottelijat ovat etuoikeutetuilleen hankkineet, nim. poliittisen vallan avulla. Farmarien ja palkkatyöläisten tulee ottaa poliittisesti (äänioikeuden avulla) laisääntämis ja täytännönpänovalta omiin kasinsu ja laisääntämisen avulla poistaa laillista tietä kaikki keinottelijat.

Miksi osotin tämän kirjoituksen farmariemännille? Siksi, että tämän lehden kautta etupäässä puhun naisille, ja siksi että farmariemäntä samoin kuin farmari isäntäkin kärsii samoista vääryyksistä. Myöskin — ja tämä se lieneekin tärkein syy — osotin tämän kirjoituksen farmariemännille syystä, että täällä lännen valtioissa on emännilläkin se ase käytettävänä, jota käyttämällä voidaan keinottelijain valta kukistaa. Emännillä on äänioikeus valtiollisten ja samalla taloudellisten asioiden järjestelyssä.

Selma Jokela-McCone.

SUURI VALIKOIMA SIEVIÄ

KUVATAULUJA

alhaisilla hinnoilla.

KEHYKSIÄ tehdään tilausten mukaan Toverin Kirjakauppa.

Kotityön arvo

Viitensä omaksuttu mielipide Amerikassa on se, että se työ mitä nainen tekee kodissa ei ole työtä lainkaan, todellista työtä. Eräs taloustieteilijä sanoo, että "vaikka vaimo auttaakin työstä laittamalla hänelle ruuua ja korjaamalla hänen vaatteensa, niin tuskin silti voidaan sanoa, että hän on taloudellisesti tuottavassa työssä", siten yhdellä lauseella ilmaisten sen mielipiteen, että kodin hoito rajoittuu vaan siihen, että nainen keittää ja ompelaa muutamia napin.

"Yhdysvaltain työtoimiston raportit, joissa määritellään taloudellisesti tuottamollinen työ sellaiseksi, "joka, olipa hyvä tai huono siinä, lisää tai vähentää valtakunnan rikkautta", jätetään kotinainen työkantansa pois teollisuustyöläisten luettelosta. Ja Yhdysvaltain sensusraporteissa luokitetaan kotinaiset sellaisiksi joilla "ei ole mitään ammatin."

Mitä tekee siis nainen kodissa? Onko mahdollista se, että mikäkin työ mitä nainen kodissa tekee voisi mitään lisätä valtakunnan yleiseen rikkautteen?

Naisen työn kautta kodissa ruoka-aineet muuttuvat ravinnoksi ja vaatteiksi. Hänen toimelaisuutensa kautta lisääntyy perheen hyvinvointi. Hänen äitiytensä kautta tuotetaan työtä, joka seuraava sukupolven varten, joka on sitä kaikista tärkeintä rikkautta mitä valtakunta, paremmin sanoen, yhteiskunta tarvitsee.

Perheen rahaston- ja taloudenhoitajana hän täyttää samanlaisen ja yhtä tärkeän tehtävän kuin korporatsioonien taloudenhoitajat. Ja sillä, miten nainen hoitaa taloutensa (tämä suuri kotityöläisnaisarmeija), millä tavalla hän ostaa ja kuluttaa, on painava vaikutus yleiseen mailman menoon, elintarpeiden hintojen, nousun ja laskun jne. Elintarpeet käyvät hänen kätiensä läpi viimeksi ennenkuin ne lopullisesti kulutetaan.

Ja samalla kertaa se työ mitä naiset tekevät kotona, on ensimmäinen tekijä tuotantohinnassa, sillä hänen kyvyistään riippuu teollisuustyöläisten mukavuus kotona, terveys ja ruumiillinen työkykyisyys. Jos hänen työnsä on huonosti tehtyä, niin silloin hänen persoonallisen työnsä kautta tapahtuu yhteiskunnallisen rikkauten eli omaisuuden ja tuotannollisen voiman haaskausta. Työläisten kuntoisuus ensitilassa riippuu siitä miten nainen tekee työnsä kodissa *) Siten nainen kotityönsä kautta on läheisesti yhteydessä teollisuustuotannon kanssa: osaksi äitiytensä kautta, joka tuottaa tulevaisuuden työläisiä ja osaksi sen työn kautta millä hän ylläpitää nykyajan työläisiä.

Sitäpaitsi, on kotityö laajan yhtiöläinen työ, mitä maailmassa

tunnetaan. Yhdysvalloissa on noin viisitoista miljoonaa naista kotityössä — joiden työlle emme ole tottuneet antamaan arvoa dollareissa — joka työ arvioituna alimman palvelustyön palkan mukaan maksaisi vuodessa \$7-5000,000,000. Carroll D. Wright sanoo:

"Joukkolaisen käsityksen siitä, mikäarvoista on kotityö, saa silloin kun ajattelee mitä tapahtuisi teollisuudessa silloin, jos kaikki kotinaiset yhtä aikaa "kävetsivät ulos", lakkoutuisivat. Jos kotinaiset yhtäkkiä lakkaisivat keittämästä, siivoamasta, neulomasta, hoitamasta lapsia ja suunnittelemasta kotiasioiden järjestystä. Silloin ei tapahtuisi sen väliempää kuin yleinen teollisuuden seisahdus: ja jos lakko jatkuisi pidemmälle, johtaisi se teollisuuden rappeutumiseen ja valtakunnan *) kuskistumiseen kohtaan."

Tavallinen nainen kuitenkin toivoo "korvaukseksi" työstään vaan perheen terveyttä, hyvinvointia ja omaa persoonallista mukavuutta ja vähän yhteisiä säästöjä näkyväksi työnsä ja ah-rauksiansa tuloksiksi. Useimmat naiset käsittävät avioliiton kumppanuyhdistykseksi, missä nainen on osallinen omaisuudessa: ja he ovat tyytyväisiä, jos saavat kumppaniltaan sen huomion, etteivät joudu kerjäläisiksi rahasioissa ja että heidän työnsä annetaan se huomio, että sillä on rahallinen arvonsa kotitaloudessa. Sillä ei ole mitään epäjohtamattomuutta, vaikka asetaankin rahallinen arvo avioliitossakin olevan naisen kotityölle. Tullee vaan päästä eroon siitä ihanteellisesta ajatuksesta, että nainen on vaan kodin kunnigatar ja siitä feministien päävastaaisesta käsityksestä, että kotinainen ei ole muuta kuin työpöytä ja orja, ja sen sijaan katsoa asiaa kuten se todellisuudessa on, että kotinainenkin tekee tärkeitä yhteiskunnallishyödyllistä työtä, jolla on arvonsa rahallissakin yhtähyvin kuin millä muulla työllä tahansa.

Silloin kuin nainen kilpailee miehen kanssa työmarkkinoilla kodin ulkopuolella, luetaan nainenkun taloudelliseksi tekijäksi. Silloin tunnustetaan, että hän tekee osansa teollisessa tuotannossa ja että hän on siitä ansainnut määrätyn palkan, joka hänelle on maksettava. Sillä nykyisellä teollisuuden aikakaudella laske-taan kaiken arvo rahassa selvyys-den vuoksi. Numeroilla laskeminen selvittää ajatusta.

Kotitalous kuten mikä muu liikeyritys tahansa, täytyy perustua varmalle rahalliseen pohjalle ennenkuin se voi menestyä, ja rahallisen arvon asettaminen naisen työlle kodissa selvittää sen problemien joka useimman kodin kirjanpöydässä saattaa hankaluuksia aikaan, selvittäen monta muuten selittämätöntä kysymystä. Esim. kumpi tulee halvemmaksi, palkata palvelija vai-ko ostaa työtä säästäviä koneita? Onko viisainta ostaa leipä, pesettä pyykki ja palkata neuloja

*) Selvemmin sanoen, kapitalistisen tuotantotavan. —Suom.

(jatkoa kahdenmellatoista sivulla)